

Hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine Tartu Mart Reiniku Koolis

I ÜLDSÄTTED

Käesolev dokument „Hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine Tartu Mart Reiniku Koolis“ on koostatud lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast.

1. Hindamise alus ja olemus

(1) Õpilase teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse põhikooli ja gümnaasiumiseadusest, kooli õppekavast ning kooli kodukorra nõuetest.

(2) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja edasiviiva tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.

Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

2. Hindamise eesmärk

- Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on
 - 1) toetada õpilase arengut;
 - 2) anda tagasisidet õpilase senistest tulemustest ja vajakajäämistest;
 - 3) innustada ja suunata õpilast ning eesmärgistada järgnev õppimine;
 - 4) suunata õpilast edasise haridustee valikul;
 - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on
 - 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
 - 2) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

3. Hindamisest teavitamine

(1) Kooli õppekavas sätestatud õpilaste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadav lapsevanemale, eestkostjale või hooldajale, õpilasele ja õpetajale ning on avalikustatud kooli kodulehel.

(2) Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassijuhatajad ja aineõpetajad iga trimestri alguses.

(3) Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja.

- (4) Õpilasel on õigus saada õpetajatelt teavet oma hinnete/hinnangute kohta.
- (5) Lapsevanemal, eeskostjal või hooldajal on õigus saada teavet õpilase teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtete ja korra kohta ning saada teada oma lapse hindeid või tema teadmiste ja oskustele antud hinnanguid.
- (6) Kokkuvõttev hindamine saadud hinnete/hinnangute põhjal toimub iga trimestri lõpul.
- (7) Õpilasele antakse klassitunnistus õppeperioodi lõpus, I ja II trimestri lõpus on tunnistus nähtav ja kättesaadav Stuudiumis.
- (8) Aastahinne/aastahinnang pannakse trimestri hinnete/hinnangute põhjal õppeaasta lõpus.

II TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMINE

1. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamine

- (1) 1.-3.klassi õpilaste teadmiste, oskuste ja vilumuste hindamisel kasutatakse kujundava hindamise põhimõtteid rakendades selleks sõnalisi hinnanguid. Sõnalise hindamise korral antakse õpilasele õppeprotsessis suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid ja soovitusi, mis kirjeldavad õpilase arengut, teadmisi ja oskusi.
- (2) 1.-3.klassis kasutatakse kehalises kasvatuses mitteeristavat hindamist: „arvestatud“ („AR“), „mittearvestatud“ („MA“).
- (3) 4.-9.klassis toimub numbriline hindamine ja õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis (v.a 4.klassis kunstis, käsitöös ja kodunduses, tehnoloogiaõpetuses, kehalises kasvatuses; 5.klassis kunstis, käsitöös ja kodunduses, tehnoloogiaõpetuses, kehalises kasvatuses, arvutiõpetuses, reaalklassis ja praktilises matemaatikas; 6.klassis kunstis, käsitöös ja kodunduses, tehnoloogiaõpetuses, kehalises kasvatuses ja reaalklassis praktilises matemaatikas):

Hinde «5» («väga hea») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Kui hindamisel kasutatakse punktiarvestust, on õpilane saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hinde «4» («hea») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui hindamisel kasutatakse punktiarvestust, on õpilane saanud 75–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hinde «3» («rahuldav») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid

esineb puudusi ja vigu. Kui hindamisel kasutatakse punktiarvestust, on õpilane saanud 50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hinde «2» («puudulik») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui hindamisel kasutatakse punktiarvestust, on õpilane saanud 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hinde «1» («nõrk») saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus ei vasta õppekava nõuetele. Kui hindamisel kasutatakse punktiarvestust, on õpilane saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hinnetele võib lisada hinnanguna juurde „+“ või „–“ v.a trimestri- ja aastahinnetel.

(4) 4.klassis kasutatakse mitteeristavat hindamist: „arvestatud“ („AR“), „mittearvestatud“ („MA“) kehalises kasvatuses, kunstis, käsitöös ja kodunduses, tehnoloogiaõpetuses.

(5) 5.klassis kasutatakse mitteeristavat hindamist: arvestatud („AR“), mittearvestatud („MA“) kunstis, käsitöös ja kodunduses, tehnoloogiaõpetuses, kehalises kasvatuses, arvutiõpetuses ja reaalklassis praktilises matemaatikas.

(6) 6.klassis kasutatakse mitteeristavat hindamist: arvestatud („AR“), mittearvestatud („MA“) kunstis, käsitöös ja kodunduses, tehnoloogiaõpetuses, kehalises kasvatuses, reaalklassis praktilises matemaatikas.

2. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

(1) Õpilase teadmisi ja oskusi hindab õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.

(2) Trimestri algul teeb õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende kontrollimise aja ja vormi.

(3) Trimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate oluliste kirjalike tööde (nt kontrolltööd) või oluliste (põhjalikku ettevalmistumist nõudvate) suuliste vastuste aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste aineõpetajatega (märgitakse Stuudiumi kontrolltööde plaani). Üldjuhul toimub üks suur hindeline töö päevas.

- (4) Õpetaja annab igale olulisele tööle lisaks hindele suulise või kirjaliku tagasiside, millised on edasimineked ja millised oskused/teadmised vajavad täiendamist, parandamist.
- (5) Lisaks numbrilisele hindele/hinnangule on võimalik Stuudiumis anda lisakommentaari hinde juurde.
- (6) Kirjaliku hinnangu saanud töödele teeb õpilane vigade paranduse, analüüsivaks ja hindamiseks oma teadmisi ja oskusi. Kirjalikud tööd koos vigade parandusega säilitab õpilane kogu õppeaasta jooksul.
- (7) Õpitulemusi kontrollivate oluliste kirjalike (üldjuhul kontrolltööde, kirjandite vms) tööde või suuliste vastuste (esituste) sooritamine on kõigile õpilastele kohustuslik, kui õpetaja ei otsusta teisiti (õpetaja teavitab õpilasi sellest trimestri algul).
- (8) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd või selle tulemust hindega «nõrk».
- (9) Kui õpilasel jääb oluline kirjalik töö või suuline vastamine tegemata ja õpetaja peab selle järele tegemist vajalikuks, kajastatakse see Stuudiumis „Tegemata“ („T“), mis hiljemalt 10 õppepäeva pärast muudetakse hindeks.
- (10) Kui õpilasel on kodune töö tegemata, siis kajastub see Stuudiumis „Kodutöö tegemata“ („K“).
- (11) Kehalise kasvatus hinne kajastab õpilase teoreetilisi teadmisi, praktilisi oskusi ja vilumusi ning füüsilist arengut. Tunnis mitteosalemine tervislikel põhjustel kajastub Stuudiumis „Vabastatud“ („V“). Tervislikel põhjustel vabastatud õpilane viibib tunni juures spordiriietes ja täidab õpetaja poolt antud asendustegevusi.
- (12) Järelevastamine või järeltööde sooritamine
- Õpilane saab oluliste kirjalike tööde ja suuliste vastuste (esitluste) hindele «puudulik», «nõrk», „MA“ sooritatud või tegemata tööd (Stuudiumis tähistatud „Tegemata“ („T“)) uuesti teha üldjuhul üks kord õpilase ja õpetaja vahel kokkulepitud ajal 10 õppepäeva jooksul pärast hinde teatavaks saamist (pärast õpilase kooli tulemist).
 - Koolist pikaajalisema põhjendatud puudumise korral toimub järelevastamine erigraafiku alusel, mille koostamisel osalevad üldjuhul õpilane, klassijuhataja, vastav(ad) aineõpetaja(d), vajadusel tugispetsialist ja ka lapsevanem.
- (13) III kooliastmes (üldjuhul 8. klassis) teevad õpilased loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vms. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui kollektiivselt. Loovtöö teema ja hinne märgitakse klassitunnistusele.

3. Hindamine individuaalse õppekava alusel

- (1) Õpilast, kes õpib individuaalse õppekava järgi, hinnatakse vastavalt õpilase võimetele individuaalses õppekavas väljatöötatud hindamiskorra järgi.

(2) Välismaal õppinud õpilasele koostatakse vajadusel individuaalne programm ja hindamisalused, ühitamaks kooli õppekavas ettenähtud teadmisi ja praktilisi oskusi mujal õpituga.

4. Kokkuvõttev hinne ja hindamise üldjuhud

- (1) Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri ja aastahinne, 1.-3.klassis sõnaline hinnang. Ühe nädalatunniga ainete puhul, kui tunnid toimuvad ära poolaasta jooksul, pannakse hinne poolaastaks (hinne märgitakse II trimestri/III trimestri alla) ja see on ühtlasi aastahindeks. Erikursust võib kokkuvõtvalt hinnata üks kord õppeaastas, sellisel juhul peab olema igas trimestris vähemalt kaks hinnet või hinnangut.
- (2) Kui õpilane on olulise kirjaliku töö või suulise esituse sooritanud hinnetele «puudulik», «nõrk», „MA“ või saanud tegemata töö eest hinde «nõrk», kantakse järelevastamisel saadud hinne Stuudiumi päevikusse kaldkriipsu taha.
- (3) Tegemata või esitamata töö, mida peab õpetaja oluliseks, tähistatakse Stuudiumi päevikus „Tegemata“ („T“), mis hiljemalt trimestri lõpul muutub hindeks «nõrk» või „MA“.
- (4) Kui õpilane ei ole saanud osaleda õppetöös pikemaajalise haiguse tõttu, antakse talle lapsevanema või hooldaja avalduse alusel (esitatakse õppealajuhatajale) ja aineõpetajaga kokkuleppel järgneva trimestri kahe õppenädala jooksul võimalus vastav õppematerjal järele vastata ja pannakse seejärel välja trimestri hinne/hinnang.
- (5) Kui õpilasel esineb pidevalt teatud ainetes mitterahuldav õppeedukus ja/või ta ei allu kooli kodukorrale, arutatakse klassijuhataja ettepanekul tema õppimise ja käitumisega seonduvat kooli tugikomisjonis.
- (6) Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

5. Kokkuvõttev hindamine

- (1) Põhikooli 1.-3.klassis antakse kirjalik hinnang I ja II trimestri ning õppeaasta lõpu tulemustele, mis kirjeldavad lapse arengut, kooliastme pädevuste ja õpioskuste kujunemist, õppeprotsessis osalemist ja õpitulemusi.
- (2) Kokkuvõtivate kirjalike hinnangute aluseks on 1.-3.klassi õpetajate tähelepanekud ja

märkmed. Hinnangutes tuuakse esile õpilaste edusammud, juhitakse tähelepanu teadmiste puudustele ja arendamist vajavatele oskustele.

(3) 1.-3.klassi kehalises kasvatuses kasutatakse mitteeristavat hindamist: „arvestatud“ („AR“), „mittearvestatud“ („MA“).

(4) 4.-9.klassis pannakse välja õppeaine trimestri ja aastahinne, v.a ainetes, kus kasutatakse mitteeristavat hindamist. Nendes ainetes pannakse välja aastahindeks „arvestatud“ („AR“) või „mittearvestatud“ („MA“).

(5) Õpilasele, kellel kahe trimestri õppeedukus on «puudulik», «nõrk» või „MA“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on hinne jäetud välja panemata, koostatakse vastavas õppeaines vajadusel individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (eripeagoogiline abi, õpiabirühma suunamine jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(6) Õppeaine aastahinne pannakse välja trimestri hinnete/hinnangute alusel enne õppeperioodi lõppu.

(7) Kui õppeaine trimestri hinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, on trimestri hinne „nõrk“ või „MA“, mida arvestatakse aastahinde väljapanekul.

(8) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

III KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

1. Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus

(1) Põhikooli 1.- 9.klassis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust.

(2) 1.-3.klassi õpilase käitumisele ja hoolsusele antakse kokkulepitud õpioskuste alusel sõnaline hinnang „väga hästi“, „hästi“, „saad hakkama“, „vajab harjutamist“, „pead veel õppima“.

(3) 4.-9.klassi õpilase käitumisele ja hoolsusele antakse sõnaline hinnang «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».

2. Käitumise hindamine

- (1) Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.
- (2) Käitumishindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
- (3) Käitumishindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.
- (4) Käitumishindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.
- (5) Käitumishindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise ning õppetundidest põhjuseta puudumiste eest.
- (6) Käitumishinne ei ole aineõpetajate poolt pandud hinnangute n-ö keskmine hinnang. Klassijuhatajal on õigus objektiivsetel põhjustel seda muuta, kuid sellisel juhul peab olema vastav põhjendus õpilase klassitunnistusel.

3. Hoolsuse hindamine

- (1) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- (2) Hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- (3) Hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
- (4) Hoolsushindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
- (5) Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub

õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult.

IV HINDE VAIDLUSTAMINE JA VAIDLUSKÜSIMUSTE LAHENDAMINE

1. Hinde ja hinnangu vaidlustamine ning vaidlusküsimuste lahendamine

- (1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teada saamist.
- (2) Õpilase hindamisega seotud vaidlusküsimusi lahendab kool õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku põhjendatud taotluse alusel. Otsusest teavitab kooli direktor õpilast ja tema seaduslikku esindajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.

V ÕPILASE JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMINE, TÄIENDAVALLE ÕPPETÖÖLE JA KLASSIKURSUST KORDAMA JÄTMINE, PÕHIKOOLI LÕPETAMINE

1. Õpilase täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise

- (1) Täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise otsustab kooli õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
- (2) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt kahe trimestri hinnetest või hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk”, „mittearvestatud“ või anda samaväärne sõnaline hinnang.
- (3) Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane pärast õppeperioodi lõppu õppenõukogu otsusega määratud ajal kuni 30. augustini.
- (4) Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, mis toetavad nõutavate teadmiste ja oskuste omandamist õppeaines.
- (5) Täiendava õppetöö kestuseks on kuni kaks õppenädalat, õppepäeva pikkuseks on kuni kuus koolitundi.
- (6) Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse kas kirjalikult või suuliselt ja hinnatakse vastavalt konkreetse õppeaine hindamisjuhendile.
- (7) Klassikursuse kordamine
 - Põhikooliõpilane jäetakse õppenõukogu põhjendatud otsusega klassikursust kordama erandjuhul, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines pandud välja aastahinne

«puudulik», «nõrk» või „MA“ ning täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud. 1.-3.kl õpilane jäetakse klassikursust kordama, kui tal on omandamata riiklikus õppekavas ettenähtud teadmised ja oskused (aluseks sõnalised hinnangud) ning täiendav õppetöö ei ole andnud tulemusi. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

- Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamal õppeaines aastahinne «puudulik», «nõrk» või „MA“. 1.-3.kl õpilane jäetakse klassikursust kordama, kui tal on põhjendamata puudumiste tõttu omandamata riiklikus õppekavas ettenähtud teadmised ja oskused (aluseks sõnalised hinnangud). Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

2. Õpilase järgmise klassi üleviimine

- (1) Järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
- (2) Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu.
- (3) Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30.augustiks.

3. Põhikooli lõpetamine

- (1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad», kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- (2) Põhikooli lõpetanuks võib pidada ning põhikooli lõputunnistuse võib anda õpilasele tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega:
 - 1) kellel on üks «nõrk» või «puudulik» eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks «nõrk» või «puudulik» eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- (3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded, võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega

kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

(4) Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes:

- 1) on sooritanud põhikooli lõpueksamid;
- 2) on sooritanud aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, käsitöös ja kodunduses ning tehnoloogiaõpetuses.

Läbi arutatud õppenõukogus 10.11.2021